

STATISTIKENS FRAMTAGNING

Arbetskostnadsindex för arbetare och tjänstemän i privat sektor (AKI)

2017

AM0301

Innehåll

0	Allmänna uppgifter	3
0.1	Ämnesområde.....	3
0.2	Statistikområde.....	3
0.3	SOS-klassificering.....	3
0.4	Statistikansvarig.....	3
0.5	Statistikproducent	3
0.6	Uppgiftsskyldighet	3
0.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
0.8	Gallringsföreskrifter.....	4
0.9	EU-reglering	4
0.10	Syfte och historik	4
0.11	Statistikanvändning.....	4
0.12	Upplägg och genomförande	5
0.13	Internationell rapportering.....	5
0.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	5
1	Innehållsöversikt.....	5
1.1	Undersökta populationer och variabler	5
1.2	Redovisade populationer och storheter.....	6
1.3	Utflöden: statistik och mikrodata	6
1.4	Dokumentation och metadata	6
2	Uppgiftsinsamling	6
2.1	Ram.....	6
2.2	Urval.....	6
2.3	Mätinstrument	6
2.4	Insamling.....	7
2.5	Databeredning.....	7
3	Statistisk bearbetning: antaganden och beräkningsformler	7
4	Slutliga observationsregister.....	10
4.1	Produktionsversioner.....	10
4.2	Arkiveringsversioner.....	10
4.3	Erfarenheter från denna undersökningsomgång.....	10

0 Allmänna uppgifter

0.1 Ämnesområde

Arbetsmarknad

0.2 Statistikområde

Löner och arbetskostnader

0.3 SOS-klassificering

Statistiken ingår inte i Sveriges officiella statistik (SOS).

Statistikregistret ingår inte i systemet för Sveriges officiella statistik (SOS-systemet).

0.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation	<i>Statistiska centralbyrån (SCB)</i>
Postadress	<i>701 89 Örebro</i>
Kontaktperson	<i>Louise Stener</i>
Telefon	<i>010-479 64 59</i>
E-post	<i>fornamn.efternamn@scb.se</i>

0.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation	<i>Statistiska centralbyrån (SCB)</i>
Postadress	<i>701 89 Örebro</i>
Kontaktperson	<i>Louise Stener</i>
Telefon	<i>010-479 64 59</i>
E-post	<i>fornamn.efternamn@scb.se</i>

0.6 Uppgiftsskyldighet

Skyldighet att lämna uppgifter till den underliggande undersökningen, Konjunkturstatistik, löner för privat sektor (KLP) föreligger enligt lagen om den officiella statistiken ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Medlingsinstitutets (MI) föreskrifter ([SCB-FS 2012:3](#)).

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessbelagda uppgifter i den offentliggjorda statistiken, säkerställs att de inte kan röjas varken direkt eller indirekt.

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i Personuppgiftslagen ([1998:204](#)). För statistik finns också särskilda

regler för personuppgiftsbehandling i lagen om den officiella statistiken (2001:99) och förordningen (2001:100).

0.8 Gallringsföreskrifter

Inte aktuellt för AKI. Bevarandebehov för den underliggande undersökningen, Konjunkturstatistik, löner för privat sektor (KLP) är under utredning.

För inkomna pappersblanketter till KLP gäller en gallringsfrist på två år, enligt MI:s gallringsbeslut nr 45/2007.

0.9 EU-reglering

Statistiken är inte EU-reglerad.

Undersökningen har som syfte att mäta företagens genomsnittliga arbetskraftskostnader för privat sektor totalt men även för dess olika delbranscher och aggregat av dessa. Beräkningar görs för arbetare och tjänstemän inom privat sektor.

Indexserierna används bland annat som prognosinstrument vid bedömning av det nationella ekonomiska läget, som underlag vid prispförhandlingar (exempelvis indexreglering i avtal mellan olika parter) och för att åskådliggöra företagens arbetskraftskostnadsutveckling.

AKI för industriarbetare beräknades första gången 1967 (1967=100) och publicerades i det statistiska meddelandet AM15. Detta index var en vidareutveckling av indexserien "Lön för arbetad tid" som under perioden 1947 - 1967 insamlade uppgifter om lönedata kvartalsvis. Under denna period, liksom nu, innefattade arbetskostnadsindexen även indirekta lönekostnader (semesterlön, helgdagslön etc.) och arbetskraftskostnader (ATP-avgift, sjukförsäkringsavgift etc.).

Från och med februari 1974 påbörjades en ny arbetskostnadsindexserie (årsvis för industritjänstemän) med 1973 som basår och med näringsgrenarna indelade enligt SNI69. Denna serie publicerades i serien AM27. 1995 publicerades för första gången kvartalsserier för både arbetare och tjänstemän och innehållet i serien AM27 ersätts med kvartalsvärden. 1997 ersattes både AM15 och AM27 med publikationen AM39. AM39 lades ned i samband med att AKI upphörde med att tillhöra Sveriges officiella statistik (SOS) under halvårsskiftet 2008.

Fr.o.m. januari 2009 publiceras AKI enligt SNI2007 (standard för svensk näringsgrensindelning). med basperiod januari 2008 för arbetare respektive tjänstemän. Publiceringen sker på SCB:s webbplats och innefattar förutom statistiknyhet, indexserier för arbets- och lönekostnader. På webbplatsen redovisas även kostnaderna i kronor.

0.11 Statistikanvändning

Arbetskostnadsindex, AKI, avser att mäta arbetskostnadsutvecklingen inom privat sektor uppdelat efter

näringsgren enligt standard för svensk näringsgrensindelning, SNI 2007. Redovisningen sker för arbetare respektive tjänstemän månadsvis. Det primära användningsområdet för AKI är till prisjusteringar enligt överenskommelse i ingångna avtal.

De viktigaste användarna är företag och organisationer som använder AKI till att göra prisjusteringar enligt överenskommelse i ingångna avtal. Detta illustreras av att statistiken finansieras av Kammarkollegiet, SAAB AB, Svensk kollektivtrafik och Sveriges Bussföretag. Förutom som prisjusteringar används AKI för att bedöma det nationella ekonomiska läget.

0.12 Upplägg och genomförande

AKI är inte en insamlade produkt utan är uppbyggd av primärdata från flera andra olika undersökningar. Från KLP (AM0101) hämtas varje månad uppgifter om bland annat lönekostnader och sjuklön för både arbetare och tjänstemän från företag med minst 5 anställda. Från Lönestrukturstatistiken, privat sektor, SLP (AM0103), hämtas komponenter angående bland annat förmåner, helglöner och arbetade timmar som integreras i AKI. Slutligen används semesterlönegrundande frånvarotimmar från Arbetskraftsundersökningar, AKU (AM0401) i beräkningen av semesterlön.

Med hjälp av dessa komponenter beräknas varje månad företagens kostnader för arbetad och ej arbetad tid. På denna kostnad adderas arbetsgivaravgifter, avtalade försäkringskostnader och särskild löneskatt för att slutligen få fram en arbetskostnad per timme för arbetare och per månad för tjänstemän. Utifrån dessa arbetskostnader beräknas därefter ett månatligt index för såväl arbetare som för tjänstemän inom den privata sektorn. Indextal beräknas för ett antal olika branscher enligt SNI2007.

0.13 Internationell rapportering

Statistiken rapporteras inte internationellt.

Inga förändringar är planerade i kommande undersökningar.

1 Innehållsöversikt

1.1 Undersökta populationer och variabler

Arbetskostnadsindex baseras på [KLP](#), [SLP](#) och [AKU](#). Se dokumentet Statistiken framtagning för dessa undersökningar.

1.2 Redovisade populationer och storheter

Redovisad population	Indelning i redovisningsgrupper	Redovisad storhet	Redovisad storhets referenstid	Statistiskt mått	Mått-enhet
Arbetare i privat sektor	Bransch (SNI)	Arbetskostnadsindex för arbetare	Kalendermånaderna under 2017	Index- och förändringstal	Indextal Procent
		Löneindex för arbetare			
Tjänstemän i privat sektor	Bransch (SNI)	Arbetskostnadsindex för tjänstemän	Kalendermånaderna under 2017	Index- och förändringstal	Indextal Procent
		Löneindex för tjänstemän			

1.3 Utflöden: statistik och mikrodata

Resultaten publiceras på SCB:s hemsida i form av statistiknyheter, i Statistikdatabasen samt i utvalda tabeller och diagram i kombination med förklarande text.

I detta dokument beskrivs framtagningen av statistiken och statistikregistret Statistikens framtagning (SCBDOK).

Kvaliteten hos statistiken beskrivs i Kvalitetsdeklarationen.

Dokumentationerna finns publicerade på SCB:s webbplats, www.scb.se/AM0301.

2 Uppgiftsinsamling

2.1 Ram

Grundmaterialet till AKI hämtas från KLP. Ramen i KLP består av företag med minst 5 anställda inom privat sektor. För mer information om detaljer hänvisas till den undersökningens dokumentation.

2.2 Urval

Arbetskostnadsindex baseras på [KLP](#), [SLP](#) och [AKU](#). Se dokumentet Statistikens framtagning för dessa undersökningar.

Arbetskostnadsindex baseras på [KLP](#), [SLP](#) och [AKU](#). Se dokumentet Statistikens framtagning för dessa undersökningar.

AKI har ingen egen insamling, utan tar emot primärdata från flera andra undersökningar. Insamling sker månadsvis vad gäller de komponenter som hämtas från KLP och AKU. Övriga komponenter är årskonstanter som uppdateras inför varje nytt undersökningsår. Information om arbetsgivaravgifter och andra avtalade sociala avgifter hämtas årligen från olika källor, bland annat Svenskt Näringsliv. För information se dokumentet Statistikens framtagning för dessa undersökningar.

2.5 Databeredning

AKI är uppbyggt av primärdata från flera andra statistiska undersökningar. För mer information om detaljer kring dessa undersökningar hänvisas till respektive undersöknings dokumentation. Från KLP hämtas varje månad uppgifter om bland annat lönekostnader och sjuklön. Från SLP hämtas komponenter angående bland annat förmåner, helglöner och arbetade timmar som integreras i AKI. Slutligen används semesterlönegrundande frånvarotimmar från AKU i beräkningen av bland annat semesterlön. Med hjälp av dessa komponenter beräknas varje månad företagens kostnader för arbetad och ej arbetad tid. På denna kostnad adderas arbetsgivaravgifter, avtalade försäkringskostnader och särskild löneskatt för att slutligen få fram en arbetskostnad per timme för arbetare och per månad för tjänstemän. Utifrån dessa arbetskostnader beräknas därefter ett månatligt index för såväl arbetare som för tjänstemän i den privata sektorn. Indextal beräknas för ett antal olika branscher enligt SNI2007 (standard för svensk näringsgrensindelning 2007).

3 Statistisk bearbetning: antaganden och beräkningsformler

AKI består av sammanställningar av andra undersökningars punkt-skattningar avseende de flesta komponenter.

Nedan följer en kort beskrivning av ingående komponenter och hur de beräknas. Komponenter som hämtas direkt från annan undersökning redovisas ej. Konjunkturstatistik, löner för privat sektor, Lönestrukturstatistik, privat sektor och Arbetskraftsundersökningarna benämns KLP, SLP och AKU nedan.

AKI för arbetare beräknas enligt formeln:

$$I_t = I_0 \frac{\text{Arbetskostnaden i kronor}_t}{\text{Arbetskostnaden i kronor}_0}$$

I=Indextal

t=Aktuell mätmånad

0=Basperiod

AKI för arbetare

- *Helglön*

"Genomsnittlig helglönekvot" * "Timlön exkl. övertid"

Beräknas genom att multiplicera "genomsnittlig helglönekvot (SLP)" med "Timlön exkl. övertid (KLP)". Den genomsnittliga helglönekvoten levereras årsvis från SLP-undersökningen.

- *Semesterlön*

("Timlön (KLP)" + "Helglön" + "Förmåner (SLP)" + "Sjuklön") *
"Semesterlönegrundande frånvaro" * "Semesterlön"

där;

- *Förmåner*

Förmåner är en årlig konstant som har beräknats utifrån SLP-underlaget.

- *Sjuklön*

Sjuklön hämtas från KLP. Vid beräkningen av sjuklön i AKI används ett glidande medelvärde omfattande de fyra senaste mätmånadernas genomsnittliga sjuklöner.

- *Semesterlönegrundande frånvaro*

Beräknas utifrån uppgifter från AKU.

- *Semesterlön*

13 procent används schablonmässigt (12 procent enligt lag, 1 procent enligt avtal).

- *Lön för ej arbetad tid, sjuklön och andra kontanta ersättningar*

("Förmåner" + "Sjuklön")

Beräknas genom att addera "Förmåner (SLP)" med "Sjuklön (KLP + justering)".

- *Avtalade sociala avgifter (arbetare)*

I AKI används de procentsatser som ingår i SAF-LO avtalet. Dessa fastställs innan årets början och kan i teorin ändras under året. Hämtas från bland annat Svenskt Näringsliv (4,81 procent för 2017).

- *Lagstadgade arbetsgivaravgifter*

De lagstadgade arbetsgivaravgifterna är samma för arbetare och tjänstemän. För 2017 är den 31,42 procent.

För personer som är över 64 år betalas endast pensionsavgiften på 10,21 procent. Utifrån den relativa fördelningen av lönesumman mellan grupperna 18-64 och över 64, viktas en lagstadgad arbetsgivaravgift. Denna viktade procentsats ligger sedan till grund för beräkning av den lagstadgade arbetsgivaravgiften för AKI.

– *Särskild löneskatt*

I arbetskostnaden ingår även särskild löneskatt på pensionskostnaderna för de anställda vilket innebär bl.a. att löneskatt betalas på pensionspremier för de som är 18-64 år. Den särskilda löneskatten för 2017 motsvarar ca 1,09 procent av lönesumman för arbetare. Särskild löneskatt på lönekostnaden, på 6,15 procent, ska betalas för de som är äldre än 64 år.

AKI för tjänstemän beräknas enligt;

$$I_t = I_0 * \frac{\text{Arbetskostnaden per månad i kronor}_t}{\text{Arbetskostnaden per månad i kronor}_0} * \frac{\text{Arbetade timmar per månad}_0}{\text{Arbetade timma permånad}_{u-1}}$$

I=Indextal

t=Aktuell mätmånad

u=Aktuellt år

0=Basperiod

Beräkningarna av arbetskostnadsindex för tjänstemän baseras på konjunkturstatistikens överenskomna månadslöner för överenskommen arbetstid enligt anställningsavtal. Av denna anledning görs en justering för eventuella arbetstidsförändringar. För att beräkna den genomsnittliga månadsarbetstiden används genomsnittlig veckoarbetstid för olika branscher från lönestrukturstatistiken (SLP).

AKI för tjänstemän

– *Genomsnittlig månadslön inklusive provisioner, förmåner, sjuklön m.m.*

("Månadslön exkl. förmåner" * "Förmånskvot" + "Sjuklön")

Beräknas med hjälp av "månadslön exklusive förmåner" (KLP), framräknad förmånskvot (SLP) och "sjuklön" (KLP + justering).

– *Avtalade sociala avgifter (tjänstemän)*

I AKI används de procentsatser som ges för tjänstemän som omfattas av ITP 2 (Kollektivavtalad tjänstepension för tjänstemän).

Procentsatsen för ITP 2 ses som preliminär under året och fastställs efter årets slut. Anledningen till att det endast kan göras en uppskattning beror på att ITP 2-premien styrs av företagets ålders- och inkomststruktur, ju äldre och ju högre lön desto större blir ITP-premien (13,60 procent motsvarar ITP 2-premien för 2017).

- Lagstadgade arbetsgivaravgifter

De lagstadgade arbetsgivaravgifterna är samma för arbetare och tjänstemän. För 2017 är den 31,42 procent.

För personer som är över 64 år betalas endast pensionsavgiften på 10,21 procent. Utifrån den relativa fördelningen av lönesumman mellan grupperna 18-64 och över 64, viktas en lagstadgad arbetsgivaravgift. Denna viktade procentsats ligger sedan till grund för beräkning av den lagstadgade arbetsgivaravgiften för AKI.

- Särskild löneskatt

I arbetskostnaden ingår även särskild löneskatt på pensionskostnaderna för de anställda vilket innebär bl.a. att löneskatt betalas på pensionspremier för de som är 18-64 år. Den särskilda löneskatten för 2017 motsvarar ca 3,30 procent av lönesumman för tjänstemän. Särskild löneskatt på lönekostnaden, på 6,15 procent, ska betalas för de som är äldre än 64 år.

4.1 Produktionsversioner

Inte aktuellt för undersökningen.

4.2 Arkiveringsversioner

Inte aktuellt för undersökningen.

Inga särskilda erfarenheter finns från denna undersökningsomgång. Arbetet har gått helt enligt plan.